

AFET VE ACİL DURUMLARDA ENGELLİLİK MUTABAKAT METNİ



Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir



TÜRKİYE
DOWN SENDROMU
DERNEĞİ

15.yıl

USTGM

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi

AFET VE ACİL DURUMLARDA ENGELLİLİK MUTABAKAT METNİ

Biz, afet ve acil durumlarda hiç kimsenin geride bırakılmadığı bir toplum hedefiyle çalışan sivil toplum örgütleri olarak; engelliler, çocuklar, kadınlar, yaşlılar, mülteciler ve tüm kırılgan grupların yaşam, sağlık, güvenlik ve onur haklarının koşulsuz korunmasını ortak sorumluluğumuz kabul ederiz.

6 Şubat depremleri ve saha deneyimleri, afet yönetiminin tüm aşamalarında engellilik alanının sistematik olarak ihmal edildiğini göstermiştir. Bu mutabakat, bu eksikliği gidermek; kapsayıcı, erişilebilir ve hak temelli bir afet yönetimi için ortak standart belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

1. Hak Temelli Yaklaşım

Afet öncesi, afet anı ve afet sonrası süreçlerde tüm bireylerin eşit haklara sahip olduğunu; ayrımcılığın hiçbir koşulda kabul edilemeyeceğini; hizmetlerin erişilebilir şekilde tasarlanmasının kamu ve sivil toplum için zorunlu olduğunu kabul ederiz.

2. Kapsayıcılık ve Erişilebilirlik

Engellilerin farklı ihtiyaçlarını gözeten, erişilebilir bilgi, iletişim, mekân ve hizmet tasarımlarını afet yönetiminin ayrılmaz parçası olarak benimsiyoruz. Sessiz tahliye yöntemleri, erişilebilir geçici barınma alanları ve erişilebilir acil müdahale süreçlerini savunuyoruz.

3. Hazırlık ve Müdahale İlkeleri

Afet yönetiminin tüm aşamalarında aşağıdaki uygulamaların standartlaştırılmasını destekliyoruz:

- Sessiz tahliye ve davranışsal hassasiyet içeren tahliye yöntemlerinin kullanılması,
- Erişilebilir ve güvenli acil toplanma alanlarının belirlenmesi,
- Psikolojik ilk yardımın engelliler ve aileleri için erişilebilir hale getirilmesi,
- Engellilik alanında çalışan kuruluşların afet hazırlık planlarının güçlendirilmesi,
- Afet durumunda çalışan uzmanların travma farkındalığı ve özbakım eğitimlerinin yaygınlaştırılması.

4. Kurumlar Arası Koordinasyon

Sivil toplum, kamu kurumları ve yerel yönetimler arasında sistematik iş birliği kurulmasını; engellilerin ihtiyaçlarının afet yönetimi belgelerine dahil edilmesini; ortak veri, bilgi ve deneyim paylaşımının güçlendirilmesini taahhüt ederiz.

5. Engellilerin Karar Süreçlerine Katılımı

Engellilerin ve ailelerinin afet politikalarının tasarımına, uygulanmasına ve değerlendirilmesine aktif şekilde katılımını savunur; bu katılımın kapasite paylaşımı ile desteklenmesini kabul ederiz.

6. Sivil Toplumun Rolü ve Ortak Sorumluluğumuz

STK'lar olarak; kapsayıcı afet planlamasının güçlenmesi için savunuculuk yürütmeyi, kurumlarımızda bu ilkelere uygun hazırlık yapmayı, toplumda farkındalığı artırmayı ve afetlerde dayanıklılığın güçlendirilmesine katkı sunmayı ortak sorumluluğumuz sayıyoruz.

Bu Mutabakat Metni ile, afet ve acil durumlarda engellilerin görünürlüğünü artırmayı; hak temelli, kapsayıcı ve uygulanabilir bir yaklaşımla dayanıklılığı güçlendirmeyi taahhüt ederiz.

Biz aşağıda adı geçen kuruluşlar, bu ilkeleri kendi çalışma ve politika belgelerimize entegre etmeyi kabul ederiz.

Hayata Destek Derneği

Kanserli Çocuklara Umut Vakfı

Temel İhtiyaç Derneği

TİM Arama Kurtarma Derneği

Tohum Otizm Vakfı

Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı

Türkiye Down Sendromu Derneği

Ünvensiz Gönüllüler Derneği

Türkiye Down Sendromu, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği (STGM) tarafından yürütülen Afet Risk Yönetiminde STÖ'lerin Kapasitesinin Desteklenmesi Projesi katılımcısıdır. Bu belge ve kapsamı Türkiye Down Sendromu Derneği sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin ve Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği'nin (STGM) görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.